

OKRESNÁ PROKURATÚRA KOŠICE II
Mojmírova 5, 040 46 Košice 1

Číslo: 4 Pv 124/16/8803-2
EEČ: 2-64-322-2016

Košice II 04.11.2016

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**
Trestný čin: prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX 26/38 XXXXX, Slovensko
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v Košiciach, v kancelárii Centrum pôžičiek na ul. Štúrovej č. 8, dňa 05.09.2013, po predložení falošného potvrdenia zamestnávateľa o výške pracovného príjmu zamestnanca od subjektu XXXXX, s priemerným mesačným príjmom vo výške 800,- €, kde však nikdy nebol zamestnaný, uzatvoril so spoločnosťou XXXXX Zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky č. XXXXX na sumu 1.500,-€, ktorú sa zaviazal splatiť v 36 mesačných splátkach po 66,41 €, pričom doposiaľ uhradil len sumu 996,15 € a od 20.11.2014 predmetnú pôžičku nespláca, čím takto svojim konaním poškodeného XXXXX XXXXX, XXXXX XXXXX, IČO: XXXXX, uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a jeho splácanie a spôsobil mu škodu celkom vo výške 1.242,82 €,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uzneseniami vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Košiciach, Odboru kriminálnej polície Košice, sp. zn. ČVS:ORP-XXXXX-VYS-KE-2016 zo dňa

23.02.2016 bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku bolo začaté trestné stíhanie a zo dňa 22.04.2016 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že v Košiciach, v kancelárii Centrum pôžičiek na ul. Štúrovej č. 8, dňa 05.09.2013, po predložení falošného potvrdenia zamestnávateľa o výške pracovného príjmu zamestnanca od subjektu XXXXX, s priemerným mesačným príjmom vo výške 800,-€, kde však nikdy nebol zamestnaný, uzatvoril so spoločnosťou XXXXX Zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky č. XXXXX na sumu 1.500,-€, ktorú sa zaviazal splatiť v 36 mesačných splátkach po 66,41 €, pričom doposiaľ uhradil len sumu 996,15 € a od 20.11.2014 predmetnú pôžičku nespláca, čím takto svojim konaním poškodeného XXXXX XXXXX, XXXXX XXXXX, IČO: XXXXX, uviedol do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a jeho splácanie a spôsobil mu škodu celkom vo výške 1.242,82 €.

Po skončení vyšetrovania a vyhodnotení skutkového stavu a vo veci zabezpečených listinných dôkazov vyšetrovateľ PZ dňa 26.10.2016 podal návrh na podanie obžaloby na obvineného XXXXX.

Preskúmaním uvedeného návrhu i celého vyšetrovacieho spisu, najmä s poukázaním na to, že pri posudzovaní otázky, či obvinený XXXXX naplnil pojmové znaky skutkovej podstaty predmetného trestného činu, je nutné vziať do úvahy aj existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali obvinený a poškodený, som sa nestotožnil s predmetným návrhom a v rámci prokurátorského dozoru vykonávaného v prípravnom konaní v zmysle ustanovenia § 230 ods. 1 Trestného poriadku som dospel k právnomu záveru na odôvodnenosť zastaviť trestné stíhanie voči obvinenému XXXXX podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, nakoľko nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Tomuto konštatovaniu zodpovedajú aj výsledky realizovaného vyšetrovania, z ktorých vyplynulo, že konaním obvineného XXXXX nedošlo k naplneniu pojmových znakov skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona po stránke objektívnej, nakoľko sa v danom prípade jedná výlučne o občianskoprávny spor, ktorý by mal byť riešený výlučne v konaní o občianskoprávných veciach.

V rámci vyšetrovania boli vypočutý svedkovia XXXXX, XXXXX a XXXXX, ako aj vo veci boli zabezpečené listinné dôkazy, najmä úverová zmluva s prílohami a správa zo Sociálnej poisťovne XXXXX, ktorými bol preukázaný a ustálený priebeh skutkového deja tak, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

Obvinený XXXXX potvrdil, že predmetnú Zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky uzatvoril s poškodenou stranou a pokiaľ zarábal, splátky aj uhrádzal. Spôsobenú škodu sa bude snažiť uhradiť v čo najkratšej dobe. Ďalej využijúc ustanovenie § 34 ods. 1 Trestného poriadku, k veci odoprel vypovedať.

XXXXX XXXXX XXXXX vo svojej výpovedi uviedol, že nikdy nemal zamestnanca v pracovnom pomere, všetci pre neho pracovali iba na dohodu, pričom funkciu lakýrnik ani nikdy nemal. Predmetné potvrdenie o príjme on nevypisoval a ani

nepotvrdoval a ani nikdy pre žiadneho pracovníka nevystavoval. Obvinený u neho nikdy nebol zamestnaný. Nikdy nemal mzdového, resp. personálneho pracovníka, lebo všetko si riadil sám a taktiež nemal nikdy pracovníka s menom XXXXX. Adresa na predmetnom potvrdení ul. XXXXX je stará, nakoľko v tom čase bola adresa sídla spoločnosti na ul. XXXXX. Telefónne číslo XXXXX bolo vedené na jeho meno a toto bolo dostupné a verejné, ktoré používal v inzerátoch a bežnom obchodnom styku. Niekoľko musel sfaľšovať alebo prekopírovať jeho firemnú pečať z iného dokladu, pretože túto on nikomu neposkytol. Nevie kto mohol vystaviť predmetné potvrdenie a zneužiť údaje jeho spoločnosti.

Splnomocnený zástupca poškodeného XXXXX popísala priebeh a spôsob poskytnutia predmetnej pôžičky prostredníctvom sprostredkovateľa XXXXX v tom, že návrh predmetnej zmluvy bol do ich spoločnosti zaslaný elektronicky s prílohami a to kópiami OP, VP, kartičky poistenca, kartičky k účtu v Tatra banke, výpisu účtu č. XXXXX a potvrdenia zamestnávateľa o výške pracovného príjmu. V ich spoločnosti bol na stránke www.minv.sk overený OP, či nebol odcudzený alebo stratený. K tomu, či bol telefonicky kontaktovaný aj zamestnávateľ, sa vzhľadom na časový odstup nevie vyjadriť. Nakoľko klient predložil všetky požadované doklady, bol daný súhlas na uzatvorenie zmluvy. Do 7.10.2016 im obvinený uhradil 996,15 €. Písomnú výzvu zo dňa 29.04.2015si obvinený neprevzal a zmluva bola ukončená dňa 19.06.2015 z dôvodu neplnenia.

Sprostredkovateľ XXXXX k veci uviedol, že jeho povinnosťou nie je overovať pravdivosť predložených dokladov klientov, on tieto len oskenuje a zašle do centrály na schválenie, čo sa aj v danom prípade uskutočnilo.

Zo zmluvy o poskytnutí najľahšej pôžičky č. XXXXX zo dňa 05.09.2013 uzavretej medzi poškodeným spol. XXXXX XXXXX, XXXXX XXXXX, IČO: XXXXX, ako veriteľom a obvineným XXXXX, ako dlžníkom vyplýva, že jej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 1.500,-€, ktorú sa zaviazal splatiť v 36 mesačných splátkach po 66,41 €. Ako ďalej zo zmluvy vyplýva obvinený XXXXX uviedol, že od marca 2013 je zamestnaný u zamestnávateľa XXXXX, s priemerným mesačným príjmom vo výške 800,-€.

Zo správy Sociálnej poisťovne XXXXX vyplýva, že obvinený XXXXX v čase podpísania úverovej zmluvy nebol evidovaný v evidencii Sociálnej poisťovne ako platiteľ poisťného v žiadnej spoločnosti.

Trestný čin je protiprávny, ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Pre naplnenie znakov každého trestného činu sa vyžaduje naplnenie všetkých pojmových znakov skutkovej podstaty, a to objektu a objektívnej stránky, subjektu a subjektívnej stránky ako súhrnu znakov, ktoré charakterizujú určité ľudské správanie ako trestný čin. Všetky tieto znaky tvoria jeden celok a len v prípade ich kumulatívneho naplnenia možno v jednotlivých prípadoch hovoriť o trestnom čine. Absencia čo i len jedného z týchto obligatórných znakov, ktoré nie sú vždy priamo v zákone výslovne uvedené, spôsobí to, že konkrétne ľudské správanie nie je možné podriaďiť pod zákonnú skutkovú podstatu žiadneho trestného činu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona.

Podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, *kto vyláka od iného úver alebo*

zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu, potresce sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

Pri posudzovaní otázky, či páchatel' naplnil znaky príslušného trestného činu (typicky majetkovej povahy), je nutné vziať do úvahy aj prípadnú existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali páchatel' a poškodený a ktorý má význam pre konkrétnu trestnú vec. Pokiaľ ide o súkromnoprávny vzťah, je potrebné totiž trvať na tom, aby na ochranu svojich majetkových záujmov dbali predovšetkým samotní účastníci takéhoto vzťahu. Od týchto účastníkov je nutné požadovať, aby postupovali obozretne a aby dodržali aspoň elementárne zásady opatrnosti, obzvlášť ak sú pre to ľahko dosiahnuteľné prostriedky.

Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám a to za použitia prostriedkov súkromného práva. Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného nemožno posudzovanú trestnú vec hodnotiť inak ako tak, že poškodená spol. XXXXX, ako účastník súkromnoprávneho vzťahu evidentne nedbala na minimálnu mieru zodpovedajúcu ochrane svojich práv a majetkových záujmov, vedome zanedbala mieru opatrnosti, keď si neoverila ľahko dostupné informácie významné pre rozhodnutie o poskytnutí úveru. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania poškodená spoločnosť pri poskytnutí úveru vychádzala len z dokladov predložených klientom, pričom si žiadnym spôsobom neoverila, či obvinený je zamestnancom tejto spoločnosti. Je pritom nepochybné, že disponuje dostatkom kvalifikovaného personálu a ďalších prostriedkov, aby pri zachovaní potrebnej opatrnosti tieto informácie získala. Navyše ako vyplýva z obchodného registra, poškodený sa venuje podnikateľskej činnosti poskytovania úverov od roku 2005 a preto musí mať dostatok skúsenosti s tým, ako hodnoverne posúdiť platobnú schopnosť žiadateľa o úver a tým predísť, resp. v čo najväčšej miere minimalizovať riziko nesplácania úverov. Poškodená spol. XXXXX tak vedome riskuje, pokiaľ takýmto spôsobom poskytuje úvery pravdepodobne vedená snahou o dosiahnutie, čo najväčšieho objemu obchodov. Potom by však bolo v rozpore s princípmi, na ktorých je založený právny štát, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávneho vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a záujmov. Trestným postihom nie je predsa možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví určené k ochrane majetkových práv a záujmov.

V tejto súvislosti k znakom základnej skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu je potrebné uviesť, že len uvedenie určitých nepravdivých skutočností nie je možné, samo o sebe, považovať za „uvedenie do omylu“ v zmysle základnej skutkovej podstaty trestného činu, pretože „uvádzanie, či deklarovanie nepravdy“ nič nehovorí o tom, či tieto nepravdivé skutočnosti boli alebo mohli byť aj

objektívne spôsobilé oklamať klamanú osobu (ide o posudzovanie spôsobilosti, či nespôsobilosti použitého prostriedku oklamať poškodeného), respektíve, či k oklamaniu poškodeného došlo len preto, že ten celkom (hrubo) zanedbal svoju povinnosť (všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z § 415 Občianskeho zákonníka) a zjavne konal bez dodržania určenej miery opatrnosti. V takomto prípade možno hovoriť o tom, že k škode na majetku poškodeného došlo výhradne v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti na strane poškodeného, t. j. s porušením obvyklej miery opatrnosti, pretože za jej bežného dodržania by bolo vylúčené oklamanie poškodeného, teda išlo o konanie nespôsobilé uviesť niekoho do omylu a spôsobilým sa stalo len a výlučne vďaka zjavnému porušeniu obvyklej miery opatrnosti zo strany poškodeného.

Trestné konanie nemôže byť prostriedkom na zabezpečenie uplatňovania nárokov z občianskoprávnych vzťahov, takýto postup je zabezpečovaný a garantovaný štátnym donútením v sfére štátnych orgánov, súdov a exekučných úradov.

Úlohou orgánov činných v trestnom konaní nie je viesť dokazovanie na vyriešenie občianskoprávnej zodpovednosti domnelých, či opodstatnených nárokov a nahrádzať iniciatívu subjektov pri uplatňovaní ich nárokov v občianskom súdnom konaní a je neprípustné, aby prostriedky trestného konania boli zneužívané ako prostriedok nátlaku na proti stranu v občianskoprávnom vzťahu, za podmienok absencie Trestným zákonom a Trestným poriadkom vyžadovaných relevantných skutočností.

Na základe uvedeného mám za to, že v predmetnom prípade neboli naplnené všetky pojmové znaky skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu, konkrétne znak spočívajúci v uvedení do omylu. Ku škode na majetku poškodeného došlo výlučne z dôvodu zjavného porušenia obvyklej miery opatrnosti, pričom poškodená spoločnosť mohla jednoducho (telefonicky na č. XXXXX) odhaliť nepravdivosť údajov uvádzaných obvineným, avšak za týmto účelom nevykonala žiadnu aktivitu, nakoľko tú vykonala až potom, čo obvinený nesplácal úver.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku *prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.*

S poukazom na všetky uvedené skutočnosti bolo potrebné rozhodnúť v zmysle výrokovej časti tohto uznesenia a trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku proti obv. XXXXX pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona zastaviť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Kamil Lehotský
prokurátor